

NOK Norges Bank

Norges Bank har igjen satt opp renta, nå til 4,5 %. Det er ikke noe de måtte gjøre, det er noe de i lang tid har framprovosert. Det er en ønsket politikk for å styrke finanskapitalen på bekostning av privatøkonomien til folk. De ilegger en låntaker-skatt som kommer finanskapitalen til gode. Norges Bank driver bevisst omfordelingspolitikk.

Renteøkningene tar kjøpekrafta fra folk. Samtidig er de frekk nok til å si at det er til det beste for forbrukerne for det skal stoppe prisveksten. For husholdningene er det ikke noe forskjell om det er renta eller prisene som svekker kjøpekrafta. Renta må betales av forbrukerne og er en av de viktigste grunnene til den dyrtida vi må bekjempe.

Norges Bank underslår at de har andre grep de kan ta. Den største prisøkninga har vi nå pga. den norske krona (NOK) faller i kurs. Derfor får vi økte priser på all import. Hvem har ansvaret for det?

At kronekursen går ned og renta opp, henger sammen. Norges Bank selger den norske krona for å kjøpe utenlandsk valuta. Det fører til dumping av krona. Norges Bank har forårsaket den importerte inflasjonen. Grunnen er at oljefondet ønsker å kjøpe aksjer i utlandet, og da ønsker Norges Bank å handle i utenlandsk valuta.

Fallet i kronekursen startet våren 2022 da Norges Bank begynte å selge 2 mrd. kroner pr. dag for å overføre utenlandsk valuta til oljefondet. Dette har pågått jevnt framover til i dag. I mai solgte Norges Bank [1,4 milliarder](#) pr. dag. Salg av krona og inflasjonen er sammenfallende i tid.

Vekslingsoperasjonen til Norges Bank med krona er finanskapitalens spekulasjon. Hadde dette oljefondet vært lite, hadde det ikke slått så dramatisk ut for krona. Slik oljefondet nå styres er det blitt en byrde for det norske folk. Det ble innført som et pensjonsfond for framtida vår, men nå brukes fondet bevisst til å svekke våre levekår.

Men hvor er politikerne? De burde pålagt Norges Bank å kjøpe norske kroner. Det ville stabilisert og styrka krona. Politikerne burde i tillegg kreve at norsk olje skulle selges i vår egen valuta. Det ville også styrka krona. Vi har en handlingsregel for ikke å bruke for mye av oljefondet, men vi har ingen regel for at Norges Bank skal handle aksjer i NOK. Vi har med Arbeiderpartiet fått en regel som hindrer investering og bruk i offentlig sektor, men ingen regel som vil hindre spekulasjon med krona. Arbeidsfolk opplever et «tak» på velferdstilbudene, men ikke noe sikkerhetsnett mot dyrtid.

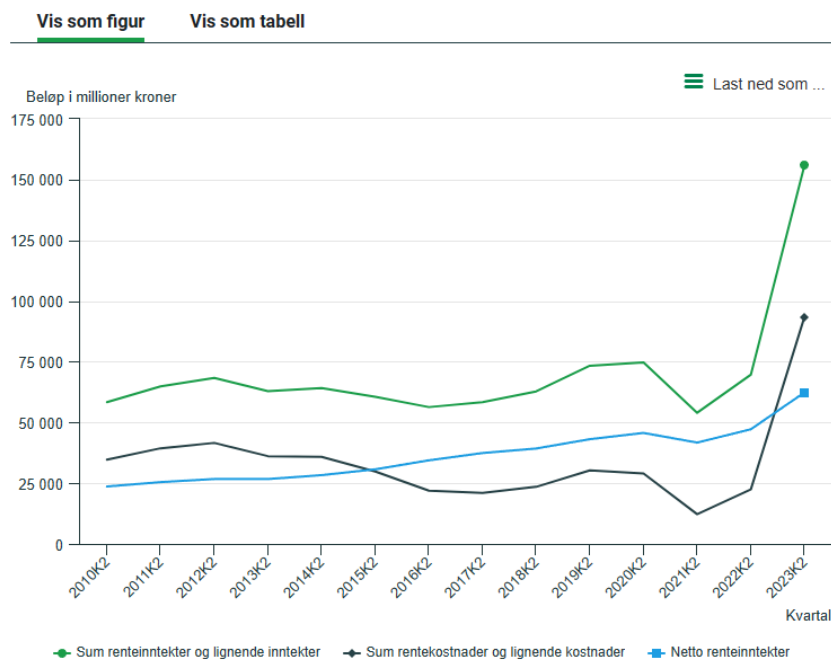
Norges Bank antyder forsiktig at renteøkninga kan ha nådd toppen, men lover ikke noe. Om de selger mer NOK vil det føre til ytterligere renteøkning. De signaliserer at dette nivået på renta vil vare i hvert fall et år. 2024 vil bli et økonomisk hardt år for nordmenn. Vi må helt tilbake til 2008, bankkrisa, for å finne like stor styringsrenta som nå. Bare det siste året er styringsrenta økt med 1,75 prosentpoeng. I løpet av 2 år er styringsrenta til Norges Bank heva med hele 4 prosentpoeng. Styringsrenta var på 0,0 % i september 2021. Når styringsrenta økes, setter utlånsbankene opp renta ytterligere. Så ser vi at lånene er blitt en byrde for husholdningsøkonomien. Sammen med energi- og matvareprisene kan vi snakke om et pågående ran av arbeidsfolk til fordel for finanskapitalen.

Sentralbanksjef Ida Wolden Bache sier at hun ønsker å kjøle ned økonomien. Da burde hun ta for seg bankenes netto renteavkastning. Ifølge SSB utgjorde den [62,4 milliarder](#) i første kvartal 2023, dvs. den høyeste rentenettoen som er målt i løpet av et første halvår siden statistikken begynte i 2010. For de første tre kvartalene i år, melder Finanstilsynet at det er bankene som leverer de beste resultatene. Den samlede egenkapitalavkastning for bankene er på 14 prosent. Det er 2,5 prosentpoeng høyere enn rekordåret 2022. Samtidig ser vi at matkøene blir større. Flere husholdninger kneler økonomisk.

Norske banker leverte svært gode kvartalstall. Netto renteinntekt økte betydelig med 30 til 40 % siste år. Kostnadsveksten var på 5 til 10 prosent, hovedsak til personellutgifter, med andre ord, bonuser til finansfolk øker. Og dette styres av ei arbeiderpartiregjering!

Frode Bygdnes

Figur 1. Bankenes netto renteinntekter. Beløp i millioner kroner

Kilde: SSB: <https://www.ssb.no/bank-og-finansmarked/finansinstitusjoner-og-andre-finansielle-foretak/statistikk/banker-og-kredittforetak/artikler/bankenes-renteinntekter-fortsetter-%C3%A5-%C3%B8ke-i-f%C3%B8rste-halv%C3%A5r>